

قم در ۸ سال دفاع مقدس

روایت‌هایی دربارهٔ بمباران شهر مقدس قم
و شهدای گروه سرود

تحقیق، مصاحبه و تدوین:

سید جواد محمدالحسینی قمی

محمد الحسینی قمی، سید جواد، ۱۳۴۹
قم در ۸ سال دفاع مقدس (روایت‌هایی دربارهٔ بیماران شهر مقدس قم و شهدای گروه سرود)
تحقیق مصاحبه و تدوین: سید جواد محمدالحسینی قمی - قم: فرایض، ۱۳۹۸. ۹۶ ص.
(مصور رنگی)

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۹۶۱۸-۹۲-۰

۱. بیماران هوایی - ایران - قم

Bombing, Aerial -- Iran - Qom.۲

۳. جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ - عملیات هوایی عراق

۴. Aerial operations, Iraq -- Iran-Iraq War.۱۳۵۹-۱۳۶۷

۵. جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ - خاطرات

۶. شهدایان - ایران - قم - بازماندگان - خاطرات

۷. Iran-Iraq War.۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- Personal narratives

الف‌عنوان

۹۵۵/۰۸۳۳

DSR۱۶۱۰/م۴ق۸ ۱۳۹۸

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۵۹۷۶۴۹

قم در ۸ سال دفاع مقدس

(روایت‌هایی دربارهٔ بیماران شهر مقدس قم و شهدای گروه سرود)

- سید جواد محمد الحسینی قمی
- ویرایش: محمد آل قمی / م. چاووشیان
- عکس‌ها: رسول خامه یار / علی آدابی
- صفحه آرا: م. کوهزادی / سید محمد پویا حسینی
- ناشر: فرایض
- چاپ: باقری
- نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۹
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

تلفن مرکز پخش و فروش:

۰۹۰۲۳۵۳۱۳۳۹ / ۰۲۵-۳۷۷۳۵۷۰۰ / ۰۲۵-۳۳۲۰۷۶۵۱

به موجب قانون حمایت از نویسندگان و هنرمندان

همه حقوق محفوظ است.

فهرست

۷ مقدمه

بخش اول: روایت‌هایی دربارهٔ بمباران شهر مقدس قم

۱۱ راوی: آدابی (عکاس و امدادگر)

۱۵ توصیف تعدادی از عکس‌ها

۱۶ راوی: خامه یار (نیروی جمعیت هلال احمر و عکاس)

۲۰ توصیف تعدادی از عکس‌ها

۲۱ راوی: رستگار (کاسب بازار)

۲۵ راوی: جورابچی (کاسب بازار)

۳۰ راوی: زمانیان (کاسب بازار)

۳۴ راوی: نیک زاد (کاسب بازار)

۳۵ راوی: چاووشی (کارمند آموزش و پرورش)

۳۷ راوی: یزدانی (نیروی جمعیت هلال احمر)

۳۹ راوی: ابراهیمی (کارمند سازمان آتش نشانی)

۴۰ راوی: مومنی موحد (کارمند سازمان آتش نشانی)

۴۲ راوی: فاتح (کارمند بیمارستان آیت الله گلپایگانی)

فهرست

بخش دوم: روایت‌هایی درباره شهدای گروه سرود

- ۴۷..... راوی: حسینی میانجی (پدر شهید)
- ۵۰..... راوی: دهقانی بیدگلی (مادر شهید)
- ۵۲..... راوی: صادقی (دوست شهید)
- ۵۴..... راوی: سرباز حسینی (کارمند آموزش و پرورش)
- ۵۶..... راوی: روان مهر (پدر شهید)
- ۵۹..... راوی: ملا حسینی (عضو جا مانده گروه سرود)
- ۶۴..... راوی: سیفی (هم‌کلاس شهدای گروه سرود)
- ۶۷..... راوی: شاپوری (معاون مدرسه قطب راوندی)
- ۶۸..... راوی: حسینی قمی (نویسنده و مستند ساز)

پیوست

- ۷۳..... فرازی از وصیت‌نامه شهید حمید صادقی قمی
- ۷۸..... سنگ نوشته مزار شهدای گروه سرود
- ۸۰..... متن شعر گروه سرود مدرسه راهنمایی قطب راوندی
- ۸۴..... عکس‌های بمباران محدوده سه راه بازار شهر مقدس قم
- ۷۷..... به یاد نونهالان شهید
- ۹۳..... سایر آثار نویسنده با موضوع جنگ و صلح
- ۹۵..... تصویر راویان

زمستان سال ۱۳۶۵ یکی از فصل‌های مهم جنگ تحمیلی است.^۱ هم‌زمان با عملیات کربلای پنج، در اولین روز ماه بهمن هواپیماهای دشمن به شهر مقدس قم حمله کردند و مردم بی‌پناه را به خاک و خون کشیدند.

چند سال بعد، هنگام بازدید از یک نمایشگاه عکس با موضوع بمباران سه راه بازار - طرح فیلم مستندی در ذهنم جوانه زد.

سال ۱۳۸۲ به عنوان تهیه‌کننده رسمی تلویزیونی، با صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران همکاری کردم. این زمان فرصت مناسبی برای پی‌گیری ساخت فیلم مورد نظر بود، اما متأسفانه به دلایل مختلف شرایط لازم مهیا نبود. در نهایت اسفند ماه ۱۳۸۹ پس از گذشت ۲۴ سال از واقعه بمباران، مستند «قم بهمن ۶۵» تولید شد.

از آن تاریخ تا امروز تلاش کردم این موضوع مورد توجه مردم و مسئولین قرار گیرد و زمینه جریان‌سازی فرهنگی این مستند فراهم شود.

انتشار عکس‌های گروهِ سرود و نگارش متنی با عنوان «نقش دانش‌آموزان در دفاع مقدس» در کتاب استان‌شناسی قم (دوره متوسطه دوم آموزش و پرورش، پایه دهم) از جمله

۱- در تاریخ سی و یکم شهریور ۱۳۵۹ ارتش عراق در زمان حکومت صدام به مرزهای سرزمین ما هجوم آورد و هشت سال جنگ را به جمهوری اسلامی ایران تحمیل کرد.

جریان‌سازی‌های فرهنگی مستند «قم بهمن ۶۵» است.^۱
اما این موضوع همچنان نیازمند توجه ویژه‌ای بود. بنابراین
تصمیم گرفتم کتاب پیش‌رو را تدوین نمایم.
کتاب «قم در ۸ سال دفاع مقدس» در دو بخش «روایت‌هایی دربارهٔ
بمباران قم» و «روایت‌هایی دربارهٔ گروه سرود» نوشته شده است.
این اثر تلاشی است در جهت تبیین بخشی از ناگفته‌های
طولانی‌ترین جنگ قرن بیستم، اما بی‌تردید همچنان بسیاری از
نکته‌ها، ناگفته مانده است.
این کتاب را تقدیم می‌کنم به آنان که ناگهان در آتش دشمن
شوق پرواز یافتند.

امید است مخاطبان گرامی - به ویژه پژوهشگران محترم تاریخ
انقلاب و دفاع مقدس - نقد و نظر ارزشمند خود را به نشانی
رایانامهٔ ذیل با صاحب این قلم در میان بگذارند.

ومن الله توفیق
سید جواد محمدالحسینی قمی
زمستان ۱۳۹۸

javadhosseini@iran.ir

۱- سایر جریان‌سازی‌های فرهنگی این مستند عبارتند از: بازخوانی شعر شهدای گروه سرود توسط هنرجویان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان قم / نام‌گذاری یک مدرسه به نام شهید حمید صادقی قمی / نگارش فیلم‌نامه و انتشار چند کتاب با موضوع بمباران قم / برگزاری با شکوه سی‌امین سالگرد شهدا / رونمایی از اسناد هویتی شهدای گروه سرود توسط اداره کل ثبت احوال در نماز جمعه قم / پخش مستند از شبکه‌های مختلف صدا و سیما / تولید چند مستند دیگر با موضوع شهدای گروه سرود و...
(جهت مشاهدهٔ فیلم، عبارت «مستند قم بهمن ۶۵» را در تارنمای آپارات جست‌وجو کنید.)